

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 106/2010-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A. S., Š., zastúpenej advokátom JUDr. R. T., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 3/2008-70 z 24. septembra 2008 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obdo 29/2009 z 30. septembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A. S., Š. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. R. T., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob 3/2008-70 z 24. septembra 2008 (ďalej len „uznesenie“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obdo 29/2009 z 30. septembra 2009 (ďalej len „uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva: *«Návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 24. 10. 2007... sa spol. C... domáha na Okresnom súde Bratislava III voči našej spoločnosti, ako žalovanému, zaplata 51 536,62 EUR s prísl. z titulu neuhradenej kúpnej ceny za dodanie tovaru; konanie je na danom súde vedené pod č. k. 22 Cb 224/07. Návrh na vydanie platobného rozkazu zo dňa 24. 10. 2007 nám súd v danom čase nedoručoval...»*

Okresný súd Bratislava III svojim uznesením č. k. 22 Cb 224/07-52 zo dňa 20. 11. 2007 zastavil predmetné konanie a to z dôvodu, že nebola preukázaná právomoc slovenského súdu vo veci konať. Uznesenie č. k. 22 Cb 224/07-52 zo dňa 20. 11. 2007 nám súd v danom čase nedoručoval...

žalobca odvolaním zo dňa 5. 12. 2007 napadol uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 22 Cb 224/07-52 zo dňa 20. 11. 2007. Na základe tohto odvolania Krajský súd v Bratislave svojim uznesením č. k. 1 Cob 3/2008-70 zo dňa 24. 9. 2008 zrušil napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava III a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že právomoc slovenského súdu je daná. Odvolanie zo dňa 5. 12. 2007 ani uznesenie č. k. 1 Cob 3/2008-70 nám súd v danom čase nedoručoval...

Dňa 2. 12. 2008 Okresný súd Bratislava III uznesením č. k. 22 Cb 224/07-78 na základe návrhu Pôvodného žalobcu zo dňa 26. 11. 2008 a postúpenia pohľadávky pripustil zámenu na strane žalobcu a namiesto Pôvodného žalobcu nastúpila spol. P. D., s. r. o., ... (ďalej len „Žalobca“). Uznesenie č. k. 22 Cb 224/07-78 zo dňa 2. 12. 2008 nám súd v danom čase nedoručoval...

Dňa 12. 2. 2009 Okresný súd Bratislava III uskutočnil pojednávanie... Naša spoločnosť, ako žalovaný, sme neboli na pojednávanie predvolaní...

Žiadosťou zo dňa 1. 6. 2009 Okresný súd Bratislava III požiadal švajčiarske justičné orgány o doručenie preložených dokumentov spolu s predvolaním na pojednávanie dňa 29. 9. 2009 a 26. 11. 2009...

Dňa 29. 6. 2009 nám bolo doručené uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 22 Cb 224/07-78 zo dňa 2. 12. 2008, ktorým bola povolená zámena žalobcov, ako aj predvolanie na pojednávanie dňa 29. 9. 2009 a 26. 11. 2009. Až na základe uvedeného uznesenia a následného nahliadnutia do súdneho spisu vykonaného dňa 8. 7. 2009... sme sa dozvedeli, že je proti nám na slovenskom súde vedené súdne konania a to už od 29. 10. 2007 a že v danej veci dokonca dňa 12. 2. 2009 prebehlo pojednávanie, na ktoré sme ako účastník konania neboli predvolaní...

Dovoláním zo dňa 15. 7. 2009 sme napadli uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 3/2008-70 zo dňa 24. 9. 2008 a namietali odňatie možnosti konať pred súdom ako aj absenciu právomoci slovenských súdov v danom spore. Uvedené dovolanie Najvyšší súd SR odmietol.»

Podľa sťažovateľky krajský súd a najvyšší súd „... nesprávne ustálili právomoc slovenských súdov v zmysle § 37a písm. d) zákona 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom... Ustálenie právomoci sa udialo na základe nepodložených a miestami nepravdivých tvrdení žalobcu, v zmysle ktorých miestom plnenia zo záväzkového vzťahu medzi žalobcom a našou spoločnosťou je územie SR.“.

Sťažovateľka ďalej podrobne uvádza okolnosti, pre ktoré nie je daná právomoc slovenských súdov, a cituje judikatúru ústavného súdu. Podľa nej «... právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces implikujú aj základné právo každého na to, aby jeho spor bol prejednaný súdom, ktorý má právomoc v danej veci rozhodovať. Právomoc musí byť pritom daná v súlade s platnými právnymi predpismi. V našom prípade Krajský súd v Bratislave ako aj Najvyšší súd SR ustálili právomoc slovenských súdov v priamom rozpore so skutkovým stavom a platným zákonom. Uvedenými rozhodnutiami, t. j. uznesením Krajského súdu... a uznesením Najvyššieho súdu SR... došlo k porušeniu základného práva našej spoločnosti na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy ako aj na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Súd nám ako žalovanému napriek prebiehajúcemu súdnemu konaniu nedoručoval žiadne písomnosti a to od začatia súdneho konania v októbri 2007 až do júna 2009. Počas toho času pritom vydal niekoľko rozhodnutí a vykonal aj pojednávanie. Vzhľadom na

nedoručovanie písomností sme sa nemohli v danom čase vyjadriť k Žalobe, k uzneseniu Okresného súdu Bratislava..., ktorým súd rozhodol, že sa konanie v danej právnej veci zastavuje, a ani k odvolaniu Žalobcu zo dňa 4. 12. 2007 proti tomuto rozhodnutiu. Všetky uvedené dokumenty nám súd doručil až v júni a júli 2009...

Uvedeným postupom Okresného súdu Bratislava III. a tiež postupom Krajského súdu v Bratislave nám bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže sme nemali vedomosť o rozhodnutiach súdu a nemali sme možnosť sa vyjadriť k odvolaniu Žalobcu zo dňa 4. 12. 2007, ani k jednotlivým úkonom súdu...

Rovnako, nemohli sme sa vyjadriť ani k samotnej Žalobe žalovaného a nemali sme možnosť zúčastniť sa na pojednávaní, predniesť svoju obranu a vyjadriť sa k vykonanému dôkazu, čím nám bolo znemožnené riadne sa domáhať ochrany svojich práv na nezávislom a nestrannom súde...

Krajský súd v Bratislave napriek početným procesnoprávnym pochybeniam, ku ktorým v konaní došlo... bez ďalšieho zrušil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava... a uložil mu meritórne konať. Rovnako, aj Najvyšší súd... vyriešil danú otázku len formálne, keď na strane č. 4 svojho uznesenia č. k. 6 Obdo 29/2009 zo dňa 30. 9. 2009 jednou vetou zhodnotil, že nám boli zasielané písomnosti prostredníctvom dožiadaného súdu vo Švajčiarsku. Skutočnosť, že písomnosti boli doručované až ex post, t. j. v júni a júli 2009, a že do daného času nám nič nebolo doručené úplne ignoroval. Vzhľadom na to uznesenie Krajského súdu ... ako aj uznesenie Najvyššieho súdu... je v rozpore so zákonom. Zároveň, daným rozhodnutiami... došlo k porušeniu základného práva... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

Rozhodnutie Krajského súdu..., ktorým bola ustálená právomoc slovenských súdov, a rozhodnutie Najvyššieho súdu..., ktorým bolo odmietnuté naše dovolania... obsahujú zmätočné odôvodnenia, ktoré nespĺňajú zákonné požiadavky...

Najvyšší súd... sa vyjadril k meritu veci len veľmi stroho. K otázke právomoci na strane č. 3 uviedol: „Ani žalovaný nenamietal, že žalobca mu splnil dodávku na území Slovenskej republiky, keďže žalobca ako predávajúci mal povinnosť dodať tovar naložením na území Slovenskej republiky, pričom žalovaný si sám vlastnou dopravou zabezpečoval odvoz tovaru do Švajčiarska, resp. Francúzska.“ Na základe daného následne ustálil právomoc slovenských súdov. Nie však jasné odkiaľ skutočnosti uvedené v citovanom texte

čerpá. Podstatou celého nášho dovolania zo dňa 15. 7. 2009 je totiž jednoznačné tvrdenie podložené dôkazmi, že miestom plnenia zo zmluvy, t. j. miestom, kde mal a bol tovar Žalobcom dodaný bolo miesto: L..., ktoré bolo uvedené na objednávkach tovaru. Aj sám Najvyšší súd SR to uvádza na strane č. 2 uznesenia č. k. 6 Obdo 29/2009 zo dňa 30. 9. 2009, kde parafrázuje základné body nášho dovolania nasledovne: „Žalovaný namietol, že by miestom dodania tovaru bolo územie SR, čo vyplýva z objednávky žalovaného. Tovar žalovaný prevzal vždy vo V., prostredníctvom D. F. – splnomocneného zástupcu na prevzatie a kontrolu tovaru. Žalovaný v SR nemal žiadnych splnomocnených zástupcov, ktorí by boli oprávnení tovar prevziať“ Z daných citácii je teda zrejmé, že odôvodnenie Najvyššieho súdu SR je v tejto časti úplne zmätočné a v rozpore s naším dovolaním ako aj so samotným parafrázovaním súdu v tom istom rozhodnutí. Ide pritom o kardinálnu otázku celého nášho dovolania, ktorej sa mal Najvyšší súd SR vo svojom odôvodnení riadne venovať, aby bolo jasné prečo priznal právomoc slovenským súdom...

K otázke doručovania písomností našej spoločnosti Najvyšší súd... uviedol, že ani toto tvrdenie nie je pravdivé a že nám tým nebola odňatá možnosť konať pred súdom: „Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému boli zasielané písomnosti prostredníctvom dožiadaného súdu, a to: Tribunal cantonal Kantonsgericht, Palais de Justice, Justizgebäude, 1950 Sion 2, Suisse, a preto žalovaný mal možnosť sa s týmito dokladmi oboznámiť.“ Uvedené tvrdenie súdu ale úplne opomína skutočnosť, že písomnosti nám boli prvýkrát doručované až v polovici roku 2009 a v období od začiatku konania, t. j. od októbra 2007 až do júna 2009 nám nič doručené nebolo, napriek tomu, že súdy konali, vydávali rozhodnutia a uskutočnili aj pojednávanie. Najvyšší súd sa teda vôbec nevyrovnal s otázkou, že sme sa nemohli v danom čase vyjadriť k Žalobe, k odvolaniu Žalobcu, že sme sa nemohli brániť a vzniesť otázky na uskutočnenom pojednávaní a najmä, že právomoc slovenských súdov bola založená len na nepodložených tvrdeniach Žalobcu...

uznesenie Krajského súdu... a Najvyššieho súdu... obsahujú odôvodnenia, ktoré sú zmätočné a v rozpore so zákonom, keďže nespĺňajú ani základné zákonné požiadavky. Vzhľadom na to uznesenie Krajského súdu... a Najvyššieho súdu... porušuje základné práva našej spoločnosti na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o jej sťažnosti týmto nálezom:

„Základné právo spoločnosti A. S., so sídlom Š..., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 3/2008-70 zo dňa 24. 9. 2008 a uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 6 Obdo 29/2009 zo dňa 30. 9. 2009 porušené.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 3/2008-70 zo dňa 24. 9. 2008 a uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 6 Obdo 29/2009 zo dňa 30. 9. 2009 sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania, ktoré sú porušovatelia povinní zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, či už pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, III. ÚS 206/03, II. ÚS 77/04). Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 195/04, I. ÚS 11/05).

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka vidí porušenie ňou označených základných a iných práv uznesením krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu. Z argumentácie sťažovateľky uvedenej v sťažnosti vyplýva, že k porušeniu označených práv malo dôjsť tým, že krajský súd a najvyšší súd ustálili právomoc slovenských súdov v priamom rozpore so skutkovým stavom a platným zákonom, ignorovali skutočnosť, že jej od začiatku konania neboli doručované žiadne písomnosti a odôvodnenia uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu sú zmätočné a nespĺňajú zákonné požiadavky.

1. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity

právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade sťažovateľka tvrdí, že uznesením krajského súdu, resp. postupom krajského súdu, ktorý napadnutému uzneseniu predchádzal, sa odňala sťažovateľke možnosť konať pred súdom a krajský súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov.

Podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak

- a) sa rozhodlo vo veci ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Je zrejmé, že sťažovateľka mala proti napadnutému uzneseniu krajského súdu možnosť podať dovolanie a túto možnosť aj využila, pričom o dovolaní najvyšší súd uznesením rozhodol. Z toho vyplýva, že sťažovateľka mala k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť najvyšší súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného a iného práva uznesením krajského súdu z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu

základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Podľa sťažovateľky najvyšší súd ustálil právomoc slovenských súdov v priamom rozpore so skutkovým stavom a platným zákonom, pretože sa nezaoberal tvrdením sťažovateľky podloženým dôkazmi o tom, že miesto plnenia zo zmluvy nebola Slovenská republika, ale Švajčiarsko, a odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu v tejto časti je zmätočné a nespĺňa zákonné požiadavky.

Z dovolania sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu ústavný súd zistil, že ako dovolací dôvod sťažovateľka uvádza § 237 písm. a) OSP, ktorý odôvodnila tým, že krajský súd uznesením rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov.

Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia uznesenia uviedol: *„Žalovaný namietol, že by miestom dodania tovaru bolo územie SR, čo vyplýva z objednávky žalovaného. Tovar žalovaný prevzal vždy, vo Vernayaz, Švajčiarsko, prostredníctvom Daniela Fourniera – splnomocneného zástupcu na prevzatie a kontrolu tovaru. Žalovaný v SR nemal žiadnych splnomocnených zástupcov, ktorí by boli oprávnení tovar prevziať...“*

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolací súd konštatoval, že prípustnosť dovolania nie je daná v zmysle ust. § 239 O. s. p., a preto skúmal prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 O. s. p.

V ust. § 237 O. s. p. sú vymedzené taxatívne dôvody, naplnením ktorých nastane prípustnosť dovolania.

Žalovaný – dovolateľ v dovolaní tvrdí, že boli neúplné dôvody pre prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. a) a 237 písm. f) O. s. p.

Podľa ust. § 237 písm. a) O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu.

Medzi účastníkmi konania nebolo dohodnuté právo, ktorým sa budú riadiť spory, ktoré môžu z ich právneho vzťahu – kúpnopredajnej zmluvy – vzniknúť.

Žalobca, ako slovenská právnická osoba, dodávala na základe objednávky tovar žalovanému – švajčiarskej právnickej osobe.

Podľa ustanovenia § 37 ZMPS, ak ďalej nie je ustanovené inak, právomoc slovenských súdov je daná, ak osoba, proti ktorej smeruje návrh (žaloba), má na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo a ak ide o majetkové práva, ak má tu majetok. Podľa ust. § 37a písm. d) tohto zákona právomoc slovenského súdu je daná aj vo veciach ostatných zmlúv, ak tovar mal byť alebo bol odovzdaný, služby poskytnuté alebo práce vykonané na území Slovenskej republiky inak; ak miesto plnenia malo byť alebo bolo na území Slovenskej republiky.

Ani žalovaný nenamietal, že žalobca mu splnil dodávku na území Slovenskej republiky, keďže žalobca ako predávajúci mal povinnosť dodať tovar naložením na území Slovenskej republiky, pričom žalovaný si sám vlastnou dopravou zabezpečoval odvoz tovaru do Švajčiarska, resp. Francúzska.

Dovolací súd preto dospel k názoru, že taxatívne určený dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 písm. a) O. s. p. nie je daný a predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa riadi Obchodným zákonníkom, pričom na prejednanie veci je daná právomoc slovenských súdov.“

Touto časťou odôvodnenia sa najvyšší súd vysporiadal s dôvodmi dovolania sťažovateľky podľa § 237 písm. a) OSP.

Uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania podaného z dôvodu uvedeného v § 237 písm. a) OSP pre neprípustnosť je správne.

Podľa § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 OSP ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

Pokiaľ sa sťažovateľka domnieva, že právomoc slovenských súdov nie je daná, bude mať možnosť priebehu konania vo veci samej tieto skutočnosti preukázať. Ak v priebehu konania vyjde najavo, že niektorá z neodstrániteľných nedostatkov podmienok konania nie je splnená, súd musí konanie v zmysle § 104 ods. 1 OSP zastaviť.

Ústavný súd navyše poukazuje na to, že ak súd rozhodne vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, je táto skutočnosť podľa § 221 ods. 1 OSP odvolací dôvod a podľa § 237 písm. a) OSP dovolací dôvod, ktoré bude mať možnosť sťažovateľka uplatniť v prípadnom odvolaní, resp. dovolaní proti rozhodnutiu vo veci samej.

Čo sa týka namietaného zmätočného a nezákonného odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, vzhľadom na už uvedené ústavný súd nepovažuje za potrebné sa bližšie dôvodmi uvádzanými najvyšším súdom a jeho tvrdenými nedostatkami zaoberať. Otázka, či bolo miesto dodania tovaru v Slovenskej republike alebo vo Švajčiarsku, je otázkou, ktorej posudzovanie by v rámci konania ústavného súdu o namietanom porušení označených práv sťažovateľky bolo nad rámec jeho právomoci.

Z uvedených dôvodov tvrdené pochybenie v nedostatku odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu nemohlo viesť k porušeniu sťažovateľkinho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru.

Ďalším dovolacím dôvodom, ktorý sťažovateľka v dovolaní voči uzneseniu krajského súdu uviedla, bola skutočnosť, že jej bolo odňaté právo konať pred súdom, a to tým, že jej neboli doručované písomnosti, nemala sa možnosť vyjadriť k žalobe a k odvolaniu žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22 Cb 224/2007-52 z 20. novembra 2007 o zastavení konania (ďalej len „uznesenie o zastavení konania“) a nemala sa možnosť zúčastniť pojednávania. V súvislosti s rozhodovaním najvyššieho súdu o tomto dovolacom dôvode sťažovateľka vidí porušenie

jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v tom, že najvyšší súd sa vôbec nevyrovnal s otázkou, že sa nemohla vyjadriť k žalobe, k odvolaniu žalobcu, že sa nemohla brániť a vzniesť otázky na pojednávaní.

Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia uznesenia uviedol: „Dovolateľ *Dovolaleľ* - žalovaný v dovolaní uviedol, že prípustnosť dovolania je daná aj podľa ust. § 237 písm. f) O. s. p.

Podľa ust. § 237 písm. f) O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Tvrdenie dovolateľa, že mu súdom nebolí doručované žiadne písomnosti, dovolací súd preskúmal a konštatoval, že ani taxatívne uvedený dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 písm. f) O. s. p. nebol v predmetnej veci naplnený.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému boli zasielané písomnosti prostredníctvom dožiadaného súdu, a to: Tribunal cantonal Kantonsgericht, Palais de Justice, Justizgebäude, 1950 Sion 2, Suisse, a preto žalovaný mal možnosť sa s týmito dokladmi oboznámiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal aj ďalšie taxatívne uvedené dôvody v ust. § 237 O. s. p., ktorých splnenie má za následok prípustnosť dovolania a konštatoval, že žiaden z týchto dôvodov naplnený nebol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaného podľa ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol.“

Podľa § 209a ods. 1 OSP ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vety, doručí súd prvého stupňa odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov na vyjadrenie sa k odvolaniu a či súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 114 ods. 2 OSP v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov o povinnosti predložiť alebo označiť dôkazy najneskôr do

vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, a vo veciach, v ktorých sa nenariaduje pojednávanie (§ 115a), najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada.

Podľa § 209a ods. 2 OSP len čo všetkým účastníkom uplynie lehota na podanie odvolania a vyjadrenia sa k odvolaniu, predloží súd vec bez zbytočného odkladu odvolaciemu súdu.

Podľa § 114 ods. 1 OSP ak sú neodmietol návrh z procesných dôvodov alebo nerozhodol o zastavení konania podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu, pojednávanie pripraví tak, aby bolo možné rozhodnúť o veci spravidla na jednom pojednávaní.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku je zrejmé, že podaný návrh súd preskúma a zisťuje, či sú splnené podmienky konania. V prípade, že konanie je zastavené pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, súd návrh žalovanému nedoručuje. Z uvedeného dôvodu okresný súd postupoval správne, keď doručil sťažovateľke žalobu až po právoplatnosti uznesenia krajského súdu, ktorým uznesenie okresného súdu o zastavení konania zrušil. Z príloh, ktoré boli pripojené k sťažnosti, ústavný súd zistil, že návrh na vydanie platobného rozkazu, uznesenie okresného súdu č. k. 22 Cb 224/07-78 z 2. decembra 2008 a predvolania na pojednávania na 29. september 2009 a 26. november 2009 mali byť sťažovateľke doručené 1. júna 2009, resp. 1. júla 2009.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že sťažovateľka nebola predvolaná na pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 12. februára 2009, týmito sa krajský súd nemohol zaoberať, pretože rozhodoval 24. septembra 2008, teda ešte predtým, ako sa predmetné pojednávanie uskutočnilo na okresnom súde.

Vo vzťahu k nedoručeniu odvolania žalobcu proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania a nemožnosti sťažovateľky sa k nemu vyjadriť ústavný súd poukazuje na citované znenie § 209a ods. 1 OSP, z ktorého nevyplýva právo účastníka na vyjadrenie

sa k odvolaniu proti uzneseniu, ktoré nesmeruje proti rozhodnutiu vo veci samej. Uznesenie okresného súdu o zastavení konania je procesným rozhodnutím, a nie rozhodnutím o veci samej.

Podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) OSP nie je splnená, ak sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom len pre časť konania a do tej miery, že účastník následne môže uplatniť svoj vplyv na výsledok konania.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd nepovažuje za potrebné vyjadrovať sa k skutočnosti, či nedoručením samotného uznesenia okresného súdu o zastavení konania došlo alebo nedošlo k odňatiu práva sťažovateľky konať pred súdom.

Najvyšší súd postupoval správne, keď odmietol dovolanie z dôvodov podľa § 237 písm. f) OSP pre neprípustnosť.

Ústavný súd konštatuje, že citované odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu je mimoriadne stručné a neuvádza podrobnejšie dôvody, pre ktoré podľa názoru ústavného súdu nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP, tak ako ich uviedol ústavný súd.

Sťažovateľka však bude môcť namietané odňatie možnosti konať pred súdom uviesť ako odvolací dôvod v prípadnom odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) OSP, resp. dovolacím dôvodom v zmysle § 237 písm. f) OSP v prípadnom dovolaní a príslušné súdy sa s týmito dôvodmi budú musieť vysporiadať.

Vzhľadom na možnosť sťažovateľky namietat' odňatie práva konať pred súdom v ďalšom priebehu konania o veci samej a správnosť výroku uznesenia najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania pre neprípustnosť, napriek vyčítanému nedostatku je ústavný súd toho názoru, že namietaným uznesením najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedených dôvodov nejestvuje taká príčinná súvislosť medzi označeným základným právom sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a uznesením najvyššieho súdu, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľkou označených práv, a preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených vo svojej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010